

JA FRÁ GUNDER —
SJÁLVAÐI

GUNDER
Johansson
SKRÆDDARI
Níels Finsengata 9 — Telefon 2190
3800 Tórshavn

TRADERLINE

Vit ferma hvønn einasta

Týsdag í Álborg
Mikudag í Halmstad
Hósdag í København
2. hvørja viku í Larvik
3. hvørja viku í Ålesund
3. hvørja viku í Sandnes
4. hvørja viku í Blyth

BEINLEIÐIS TIL FØROYA

Avgreiðslur

Chr. Jensen, tlf. 122566 Álborg
A/S Traderline, tlf. 130233 Keypmannahavn
Wilson & Co., tlf. 118135 Halmstad
Bugge & Olsen, tlf. 82090 Larvik
J. Hagenæs, tlf. 24078 Ålesund
T. Schanche Olsen, tlf. 62028 Sandnes
W. Harney & Co., tlf. 2331 Blyth

BOX 17 TLF. 13960 TELEX 81236 TRADER TØRSHAVN

Í panelinum eru

Jógvan Arge	Andrew Isheim	Kristjan á Neystabø
Hilmar Bech	Bårdur Jacobsen	André Niclasen
Jóannes Dalsgaard	Óli Jacobsen	Johan Nielsen
Sigríð Dalsgaard	Steinbjørn B. Jacobsen	Kári D. Petersen
Atli Dam	Hans Jørgensen	Marita Petersen
Signar Dam	Heðin Klein	Sigmund Poulsen
Birgir Danielsen	Jacob Lindenskov	Axel Skoubo
Hans Holm	Sverre Midjord	John Smith
Kjartan Hoydal	Johan Mortensen	
Finnbogi Isaksen	Johan Hot Mortensen	

Flokkurin, flokksskráin og framtíðin

Føroyski javnaðarflokkurin hevur nú skjótt 40 ár á baki í politiska stríðnum her á landi. Í vár varð gjørd nýggj og endurskoðað flokksskrá á landsfundi javnaðarflokksins her í Havn. Eftir at vera viðgjørt í politisku felagnum, millum einkultpersónar, á nevndarfundum og eftir innangandi tjak á sjálvum landsfundinum bleiv uppskotið bleiv uppskotið viðtikið á landsfundinum í apríl.

Flokksskráin visir framá. Vit vilja vera við til at skapa framtíðar Føroyar, men vit forkasta ikki tey úrslit, sum uppnádd eru. Vit vilja byggja víðari á tey, og sumleiðis hevur flokkur okkara fingið vissar erfaringar, síðani hann fyrri fyrstu ferð trein fram á hin føroyska politiska pallin. — Ein politiskur flokkur og serliga ein gamal flokkur sum javnaðarflokkurin verður dømdur og vígaður í tí dagliga eftir sínum arbeiði og teimum persónum, sum umboða flokkin. Tað er tí ikki nógmikið í eini skrá at greiða frá, hvat vit vilja gera. Vit mugu royna at gera veruleika burtúr í gerandisarbeiðinum í komandi árum. Hetta krevur á mangan hátt politiska styrki, men samstundis er eitt hovudsjónarmið í skránni, at hann/hon, sum gongur inn fyrri tí demokratisku sosialismuni í sínum arbeiði og politiska virki, er við í tí dagliga at fremja tað samfelagsskipan, sum flokksskráin er útrykk fyri.

Nú er ongín flokkur, sum glaðbeintur gongur inn fyrri tí kapitalistiska samfelagssysteminum. Sjálvt teir mest konservativu nevna seg á okkara døgum fyrri liberalistar, og vanligt er her at seta liberalismuna upp sum eitt móttstykki til sosialismuna. Lættliga gjørt einfaldari nú upp undir valið sum frælsi contratvingsli.

(Í Føroyum hava vit umframt sosiala skilnaðin eisini hin nationala, samband contra sjálvstýri).

Tað kapitalistiska systemið er ikki liberalistiskt og ikki áhugað í tí friu og jøvnu kappingini.

Tann búskaparliga liberalismen er eisini so at siga køvd av tí koncentration, sum teknisk útviklingurin fremur, og í altjóða samanhangi er tað monopol-kapitalisman, sum stingur sitt ódámliga høvur fram. Eisini eiga vit at nevna hetta, sum privata initiativið hevur gjørt stórt brúk av tey seinastu árin her á landi: onki at makta einsamallir, men altíð til reiðar at fara biddara-gongd til hitt almenna fyrst, og síðani reypa um at leggja rygg til o. s. fr. aftaná.

Sum kapitalismunnar mótsætning uppfata mong sosialismuna sum eina samfelagsskipan, hvar samfelagið hevur ognarrættin til framleiðslutólini, hvarvið all eyðræning skuldi hildið uppá, økonomisk kreppurnar hvørva og økonomisk, sosialt og mentunarlig javnvág í staðin. Útviklingurin hevur vist, at ein sosialisering ikki automatiskt fær hesar fylgjur, og tað er

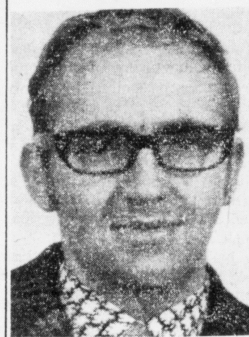
væl okkara týðningarmesta erfaring, at sosialisman í teimum kommunistisku londunum er gjøgnumfórd og virkar undir tvangi og diktaturi.

Okkara sosialistisku kritikkur av tí kapitalistisku samfelagsskipanini er m. a. hesin:

Tað førir til økonomiskt órættvís og førir demokratið í vanda. Tað politiska og økonomiska demokratið, sum er fortreytin fyrri frigeran av tí einstaka menniskjanum, kann ikki trivast undir kapitalismu ella diktaturi. Tað verður okkara stóra uppgáva at sameina demokratið og sosialismuna. Ikki bert tí vit eru demokratrar, ella tí vit halda okkum siggja tað rætta í teimum sosialistisku hugsjónunum, men tí kravið um menniskjaligt frælsi fyrri okkum er tað avgerandi og samstundis er óloysiliga sambundið við kravið um økonomiskt rættvís og somu atkomu til mentunnar-ágóðarnar.

Vit treingja til at tala minni um sosialisering og arbeiða meiri

Í dag:

Johan Samuelsen

við teimum mongu problemunum, sum stinga seg upp, tá hugsjónirnar skulu fæst út í livið.

Tað er ikki eitt endamál í sær sjálvum at sosialisera, men at koma økonomiskum órættvís til livs. Hetta kann eisini henda við, at samfelagið tekur alla ábyrgd fyrri tí samlaðu investeringini, framleiðsluni og arbeiðsumstøðum og harnæst við at bota upp á kapitalistiska samfelagið igjøgnum útjavnan igjøgnum skattin, og við at gera teir almennu útreiðslurnar so háttáðar, at vit harvið skapa betur trivnað í landinum fyrri alt fólk.

Demokrati og diktatur

Allir flokkar eru demokratiskir. Demokrati merkir frælsi til at stýra sær sjálvum og forúsetur fleiri frælsisrættindi: um hesi rættindi verða ikki vírd, er tað ofta fyrsta tekin til, at teir sum valdið hava, eru ræddir fyrri demokratiinum. Mólstøðumað-

panelið

ur demokratisins er diktaturið, og diktatorar ræðast demokratið og tess stovnar. Demokrati hevur vírding fyrri einstaka menniskjanum, diktaturið toir bert viðhaldsmenn. Demokratið kann politiskt bliva ein formur og økonomiskt ein folsk illusiún, (lagið í Føroyum) og vegurin til diktaturið er tá bert stuttur.

Tann demokratiska sosialisman er tí ikki bert andstøðingur diktursins og kapitalismunnar, men tann einasti máti, hvareftir demokratið kann fáa veruligt politiskt og økonomiskt innihald.

Demokratið byrjar hjá tí einstaka, og í heiminum og skúlanum, metir kynini eins, ger ikki mannarnum millum rasur o. s. fr. Okkara forfæddar hildu, at sosialisman uttan víðari vildi gera menniskjuni til demokratrar, forða fyrri tjóðskaparligum ósemjum og skapa frið í heiminum. Segan hevur lært okkum nakað annað:

Vit hava lært, at demokratið kann verða fyrirbeint av fasistum ella kommunismum, og at tað stóðugt má verjast móti ytri og innlends figgindum.

Grundsjónarmið floksins greiða frá tí grundarlagi, sum flokkurin vil arbeiða eftir í komandi árum, og í virkisránni er tað niðurfelt og prioriterað, hvat hildið verður skal gerast í komandi árum.

Javnaðarflokkurin er nóg stór flokkur í Føroyum, umboðandi nærum 30% av veljarafjöldini. Tað er tí ikki lætt at seta eitt landsstýri uttan javnaðarmannaluttøku, men einaferð má tað koma hartil, at tað verður skipað eitt landsstýri upp á javnaðartreytir, tí avgerandi spurningurin er, um javnaðarflokkurin ferð eftir ferð kann átaka sær stjórnarábyrgdina uttan at hava møguleika at færa nakað av síni skrá út í livið. — Ikki verður tað gott skoðsmál at fáa at vita, at javnaðarmenn eru bestu menn at umsita privatkapitalistiska samfelagið!

Fyrri føroyska javnaðarflokkin hevur tað altíð verið gerandisdagsins úrslit, sum taldu, annaðhvørt talan hevur verið um at verið í andstöðu ella í stjórn. Tað er her igjøgnum, at fólk í verðið yvirbeist um tað rætta í floksins politikki.

Arbeiði í árum, sum farin eru, visir hvat nátt er, og við hjálp av nýggju grundsjónarmiðunum og virkisránni vilja vit royna at yvirbeista um, hvat kann náast.

Vit eru sjálvir sannførdir um, at tann demokratiska sosialisman er vegurin til frælsi og frið, trygd og vælferð fyrri menniskjuni.

Tað er okkara uppgáva eisini sum lutakarar í stjórnarsam-arbeiði at vinna soverðið álit, at vit so við og við kunnu færa okkara hugsjónir út í gerandisdagin.

Johan Samuelsen